

«L'escola —contina Barrios— va nàixer el 1983. N'hi ha una altra a Alacant, però la de València està considerada com una de les millors de tot l'estat. Té un pressupost de 13 milions, depèn directament de la Diputació i l'atenen tres professors: Manolo Montoliu, abans subaltern, Andrés Blanco, exmatador, i Paco Enrubia. Els requisits que exigim als alumnes a l'hora d'entrar són: un certificat mèdic que avale les condicions físiques, un «Els alumnes, en general, provenen de famílies d'ambient estable» certificat d'estudis, el permís del cap de família i tenir menys de vint anys».

«Els cursos comencen al desembre, durant tot l'any i és en els mesos d'estiu quan arriben al punt màxim. Al juliol i a l'agost, com que coincideixen amb les vacances, s'accentuen els entrenaments i les pràctiques amb vedells, bous de menys de dos anys, ací a la plaça de València i a la del Saler».

Ensenyar toireig té poca relació amb el que entenem normalment per un ofici o una carrera. En realitat, com que és tan difícil avaluar els coneixements de l'alumne —coneixements que s'han de jutjar inexorablement en plena faena— són els mateixos professors i a voltes alguna empresa els que decideixen qui pot toirejar vedells i qui no. La tutela sobre les futures promeses es manté per part de l'escola fins els setze anys, moment en què s'obté permís per matar, i es trenca definitivament quan s'arriba al camp professional, és a dir, quan s'arriba a matar amb picadors.

Això no obstant, mentre els joves són a l'escola, a més de les pràctiques citades, els alumnes estudien també el coneixement del bou, els terrenys i les distàncies que ha d'adoptar el torero la plaça, les diferents solucions que s'han de donar al bou durant el toireig, història del toireig, tracte del toireig amb el públic... A tal fi, els mestres compten amb la col·laboració de ramaders, veterinaris, periodistes i estudiosos del món del toireig, que esporàdicament van a l'escola a pronunciar conferències sobre distintes matèries.

«Entre un dotze i un quinze per cent de l'alumnat —diu Barrios— és el nombre d'alumnes que arriba a toire-

«Els alumnes, en general, provenen de famílies d'ambient estable»

jar amb picadors. Això no vol dir que esdevinguin figures, ni que després continuen fent de matadors. D'aquesta escola, per exemple, han eixit Juan Carlos Vera, un home que fa poc ha pres l'alternativa i que es molt bo, i els novillers Alberto Martínez, José En-

guídanos «El Jose», Rafael de la Vina, que ha triomfat apoteòsicament en la darrera fira de San Isidro, a Madrid, i Juan Rafael López».

«Crec que en el món del toireig hi ha una cosa que les escoles hem aconseguit anul·lar. M'explique, fins fa pocs anys eren figures molt populars en el nostre ambient els pillets, gent desarrelada, provinents de famílies conflictives, que s'interessaven per aquest art i que acabaven exposant-se temeràriament davant d'un bou i arriscant la vida. Ara la cosa ha canviat, gràcies a les escoles. Nosaltres som els primers interessats que els alumnes desenvolupen estudis i a seguir-los de prop. Ara hi ha classes de matí i de vesprada, però habitualment es fan a partir de les sis, a fi de no interrompre la formació acadèmica paral·lela. L'estatus dels xicons també ha canviat. En aquests moments és fàcil trobar entre ells fills de metges, d'enginyers i, en general, qui més i qui menys té una situació social estable. Tot això, sens dubte, els prepara per a un futur en què fa falta saber bé i amb quin peu es donarà el següent pas».

JUAN MASCUNÁN: «NOVILLERO»

«Clar que em fan por els bous»

Juan Mascunán, vint anys, estudiant de COU. Matador de bous. Explica el perquè d'una afició que li pot resultar cara. «El torero aspira que, quan hagen passat cent anys de la seua mort, la gent el recorde amb emoció».

A. Robles

Jorge Juan Mascunán és un dels 109 alumnes matriculats a l'Escola de Tauromàquia de València. Té 20 anys i és noviller. Ha matat, fins ara, dotze bous. El més gran potser l'ultrapassa en alçada. Pesava 400 quilos. Ha acabat COU i està a punt de començar Psicologia. A casa seua hi ha certa afició al toireig, però la decisió final la va prendre personalment quan encara era petit.

«En això del toireig cal anar molt espai —assegura—. Jo porte cinc anys matriculat en l'Escola, aprenent, entrenant-me contínuament».

—¿No et fan por els bous?

—Clar que me'n fan, és normal, som persones. El que passa és que tenim molta il·lusió.

—¿Què és el valor, per a tu?

—Una mescla d'il·lusió i de tècnica, de ganes de voler ser alguna cosa, a pesar de la por que això et pot fer passar. L'única manera de combatre la por és tenir moltes ganes de ser torero, entrenar-se molt, i quan la por s'apodera de tu, saber-ho dissimular.

—*¿Què és, al teu parer, un bou?*

—Jo considere el bou com un col·laborador. Contràriament al que la gent es pensa, els toreros estimem molt els bous. Jo he sentit a dir a molts matadors que, quan han estat amb un bou al qual han fet una gran faena, els fa molta pena matar-lo.

—*¿Què és el que més et satisfà quan ets a la plaça?*

—Quallar una gran faena a l'animal, estar bé amb ell, arribar —diguem-ne— a determinades cotes de plaer amb el bou.

—*¿Ets conscient que no tots poden arribar a ser figura?*

—Clar que sí, però això és una cosa que tinc en un racó apartat. Jo crec que un ha d'estar tota la vida estudiant. A banda d'això, cal fer altres coses, perquè, si no, et pots convertir en un desgraciat.

—*¿Per què creus que tots els toreros que triomfen ara són tots tan joves?* Joselito, el Litri no fan encara vint anys...

—El toreig no té xifres ni edats. De fet, molts matadors han pres l'alternativa molt joves i després no han quallat en grans matadors. De tota manera, triomfen perquè s'arrisquen, perquè saben que ací s'ha de tenir valor i voler.

—*¿Quina importància tenen per a tu els diners en aquesta professió?*

—Gens. Per diners et pots jugar la

vida una vesprada, però seixanta vesprades a l'any no pots estar arriscant-te per una quantitat que, al cap i a la fi, tampoc no és tan alta. Ho passes massa malament per a jugar-te la vida per diners.

—*¿I la fama?*

—El torero aspira a alguna cosa més que la fama. Fama, en pot tenir un cantant, però al que de veritat aspira una figura és a tenir moltes vesprades de glòria i que, quan hagen passat cent anys de la seua mort, la gent el recordi encara amb emoció.

—*¿Has tingut mai cap accident amb els bous?*

—A mi encara no m'han clavet la banya. El Eral, que són els bous que he toreat fins ara, és molt difícil que et puguen banyegar. El màxim que et

—L'oportunitat és una cosa molt relativa en el toreig. Potser hi ha algú que te la dóna, i després resulta que els bous no envesteixen. En el toreig no hi ha oportunitat sinó ocasions d'anar aprenent i adquirint tècnica i ofici.

—*¿Què et suggereixen els noms d'aquests matadors? Comencem per Espartaco.*

—És un bon professional, l'admire, però el seu toreig no m'agrada.

—*Esplá.*

—És un torero ple de facultats. Té una classe insuperable i coneix les sorts antigues com ningú. En aquests moments Esplá és un intel·lectual del toreig.

—*Manzanares.*

—És un matador que practica un toreig exquisit.

Francisco Barrio, director de l'Escola, davant els alumnes.

pot passar és que et facen fer algun volantí.

—*¿Què vas sentir la primera volta que et vas vestir de torero?*

—A mi m'havien dit que era una cosa molt bonica, però la veritat és que no es pot explicar... Fa falta estar al pati de quadrilles, fer el *paseillo* i escoltar el clamor de la gent i la música per a poder contar-ho un mateix.

—*¿T'han quedat diners després de les novillades que has fet?*

—Gens, fins ara m'ha donat per cobrir despeses, pagar la quadrilla i poder convidar a un dinar la gent que està amb mi.

—*¿Creus que has tingut ja la teua oportunitat?*

—*¿Quin és el millor torero viu?*

—El millor torero no existeix, cada un té les seues coses. A mi, personalment, el que més m'agrada és «El niño de la capea».

—*¿Quants bous has matat?*

—Dotze fins ara. Em queda donar el pas de matar amb cavalls i picadors. En això cal anar amb molt de compte. El que és cert és que no es pot anar amb mitges tintes. Per convertir-se en matador i torear dues corregudes a l'any, val més no estar ací perdent el temps.

—*¿Què diu la teua família de la teua afició?*

—La meua mare em fa costat. Bé, ¿què ha de dir una mare d'una cosa així? □

